

איחוד אגודות ההזרעה

נראה לי, שרצוי להוציא את הויכוח על איחוד „און” ו„השרות” מהטיפול הבלעדי בדרג גבוה ומצומצם לשיפוט קהל הבוקרים מהשורה. הרי בסופו של הדבר נוגע להם העניין בראש וראשונה. נסקור בקיצור איך השתלשלו העניינים.

אמנם, גם בעבר היותר רחוק נשמעו קולות בודדים, שקראו לאיחוד, אבל למעשה רובם ראו יתרון בקיום שתי אגודות, כי אחת יכולה לבוא לעזרת רעותה בעת צרה, ואפשר להחליף זירמה מפרים משובחים או בעלי קוי דם חדשים. קנאת מומחים הרבתה בלי ספק חכמה בשטחי טיפוח ובשכלולים. אולם ביום בהיר אחד התבשרנו, ש„השרות” אינו יכול להישאר במקומו הנוכחי בבית דגן, היות והחליטו להקים במקום הזה את המכון לתרכיבים. ועדת רופאים קבעה בצורה חד משמעית: אגודה להזרעה ומכון להפקת תר-כיבים נגד מחלות מדבקות לא ישכנו בשכונה קרובה. כל מי שעסק בזמן האחרון בבנייה יודע באיזה הוצאות עצומות היא קשורה היום. לכן לא בקלות יסכימו היום להקמת מבנים על רל אביזריהם במקום חדש. הספקת חשמל. מיח טלפון ועוד. גם הם מהווים גורם מייקר מאוד.

מכון חדש, שישיר את שתי האגודות יעלה כשני מיליון ל”י. יש טוענים שהמקום, בו שוכן היום „און”, גם הוא אינו מתאים להחזקת פרים משובחים והפקת זירמה, וזה מטעמי האקלים. הדבר טרם הוכח ועוד לא נמצא מקום בארץ, שבו היו תוצאות יותר טובות באופן בולט מאלה שהושגו ב„און” (שריד). אחרי פגישות אחדות התגבשה הצעה מעשית, עליה הוחלט בהנהלת „און”, והיא — לאחד את שתי האגודות.

ההצעה אומרת: מכספי הפיצויים, שיתקבלו ממשרד החקלאות, ומההון העצמי של אגודת „השרות” יוקם מכון להחזקת פרים במרחב בין נתניה לגדרה. בשלב ראשון יהיה המקום החדש מצויד במעבדת עזר להפקת זירמה, על מנת לבחון במציאות טיב הזירמה המופקת במקום זה, לעומת התוצאות של הזירמה המופקת בשריד. בשני המקומות יוחזקו לסירוגין פרים פעילים.

אשר בה נתקבלה, כיאה לכל עולה חדשה, בבוז ובדחיפות, עד אשר נמצאה לה פרה ותיקה כגור-תנת חסות ומקיימת מצוות קליטה.

בקבוצה שכנו יחד מבכירות צעירות, שזה עתה המליטו, עם פרות זקנות וגברתניות, אשר שמרו על בכורתן. פרה, שמניבה תנובה גבוהה, איננה בין החזקות דווקא בשל ניצול יתר של הרזרבות בגוף, ואחרות בעלות הבשר מנצלות את המזון לא לייצור חלב דווקא. לאחר שנערכה ביקורת החלב החודשית נתברר שהפרה ירדה מתנובתה, ודינה נחרץ לעבור לקבוצה נחותה. שם נמשך אותו תהליך של קליטה (כלומר, נגיד חות ודחיפות) והותיקות דאגו לכך שתנובתה תרד עוד יותר בשל חולשתה החברתית. וכך עברה כל פרה מקבוצה לקבוצה, ונמשך תהליך של הפחתה בתנובה ועד לייבוש טרם זמנה.

כל עוד היו מחירי המזון גבוהים, לא חשב איש על תיקונם של הדברים. היה זה סידור נוח: מירב המיכון ושיוון מלא. לכאורה. כאשר הח-מירה בעיית הרווחיות, בגלל האמרת הוצאות הייצור, התחילו לפשפש ולחפש במה הפגום ב-נוהגינו, ובמה אפשר לתקנם למען הרבות פרנסה. וכאן הגיעו המדריכים להצעת התמריצים: כלומר, עידוד הפרות הטובות בחלב ויצירת תנאים טובים יותר עבורן שגם תתמדנה להגיב כמויות חלב גבוהות. כיצד אפשר להשיג זאת? — א) על-ידי מינימום של העברות, כי כל העברה גורמת לפחיתה בתנובה; לפי ניסויים שנעשו בגר-מניה, היתה פחיתה של 15% בממוצע לאחר כל העברה. ב) לרכז את כל הפרות הצעירות בתח-לובתן הראשונה יחד לקבוצה אחת, כדי ליצור מחזוריים רבים של שנתונים שווי גיל משקל ותקיפות. ג) ולבסוף סימון פרות בסרטים צבעו-ניים, המיוחסים לגובה התנובה, לשם הענקת תוספות מזון לעידוד השיאניות.

דבר זה מחייב שוב לחלק חלק של המנה היו-מית במריצות, אך לפי דעת המומחים תשתלם תוספת עבודה זו כפל-כפליים.

התחלנו להריץ אצלנו את השיטה החדשה, ואנו תקוה שהיא תוסיף לנו חלב והכנסות ותעלה את התנובה הממוצעת של העדר.

דב גור, מולדת

בהתאחדות

מהנעשה בהתאחדות

חלב, וגם ידווח עליהם לפני הועדות המקצועיות העוסקות בנושא.

פעולות שונות

- המזכירות הפעילה מטפלת בהשגת מימון להוצאה לאור ספרות מקצועית: בסיסית ושיי-מושית. כעת נמצא בדפוס ספרו של חי הברון, המטפל בנושא: „חליבה מכנית ומכונות חליבה”. אנחנו מקוים שהוא ימלא צורך חיוני בשטח השכלה מקצועית לציבור רחב של הבוקרים.
- אנחנו מטפלים בבעיות שוטפות כלכליות של הענף, מתוך מגע הדוק עם התנועות ההתיישבותיות והמרכז החקלאי. הדברים קיבלו את ביטויים ב„על הפרק”, בחוברת זו.
- הוחל בטיפול נמרץ בתביעת פיצויים למשי-קים, אשר נפגעו ממחלת פה וטלפים. אנחנו מקוים שתביעותינו תיענינה בחיוב, ועל הסיכום הסופי נודיע לכל הנוגעים בדבר.
- ענייני הייצוא מעסיקים אותנו ביותר. נקוה, שעם פירסום שורות אלה נעמוד שוב אחרי משי-לוח בקר לחו“ל.
- אפשר לציין בסיפוק, שאחרי שיבושים ועיי-כובים בעיבוד החומר של ביקורת החלב, אשר נגרמו ע”י התארגנות מחדש והחלפת מחשבים במרכז למיכון משרדי, הצלחנו, הודות למרצו של הח’ ראובן בר-ענן, לסיים את כל העיבודים וה-תיקונים שנדרשו. החומר נשלח כבר למשקים ולאגודות. מעכשיו — נקוה — יורום החומר המעובד באופן סדיר, כמובן — בתנאי, שהמשי-קים ימציאו את הנתונים בזמן ובצורה מדויקת.
- נעשים מאמצים להפעיל את כל הועדות האזוריות, שפעילותן חיונית לחברים. נקוה, שה-תודעה בצורך בפעילות אזורית מקצועית תעמיק אצל כלל הפעילים באזורים, והם יעשו כמיטב יכולתם לפעול ולהפעיל. מצידנו תינתן כל עזרה אירגונית וכספית.

ש. ד.

הילופי מזכירים. החל מ-1.5 סיים הח’ אשר בן-צבי את עבודתו, בת שלוש וחצי שנים, וחזר לעבודה בענף במשקו, „הזורע”. אנו מאחלים לו לאחר שנות עבודתו הברוכה בה.מ.ב., „קליטה מחודשת ומוצלחת בענף”, ומקוים להנות מפעיי-לותו הציבורית בענף גם להבא. במקומו ובמילוי תפקידו של הח’ אשר בן-צבי נכנס לעבודה הח’ שלמה דורי מקב’ יפעת.

הח’ זאב גורי (כפר-גליקסון) לעבודה מלאה בה.מ.ב., עקב ריבוי העבודה של ה.מ.ב., וכדי לשמור על רציפות הטיפול בכל הקשור במיכון ועיבוד החומר של ביקורת החלב, הוחלט על העסקתו של הח’ זאב גורי בעבודה מלאה בהת-אחדות. הוא יעסוק בשני תפקידים: בחירת בקר לייצוא ונשיאה באחריות בכל הקשור בבעיות י.ב.מ. במשקים, במשרדנו וב„מיכון משרדי”.

חי הברון, בהשתלמות. במילגה שהשגנו עבורו יצא הח’ חי הברון להשתלמות בארצות-הברית ואירופה, במטרה ללמוד וללבן הבעיות, הקשורות במימשק, מבנים ומיכון חליבה בקשר למחלות עטין. הח’ הברון חזר בראשית מאי. מרשמיו ולק-חי ביקוריו ופגישותיו יפרסם ב„משק הבקר וה-

בתום תקופת הניסיון יוחלט, איזה משני המקומות ישמש פרייה מרכזית.

אגודת „השרות” השיבה בהצעה נוגדת, הגו-רסת הקמת פרייה גדולה חדשה עם מכון להפקת כל הזירמה במקום החדש מיד, והפיכת הפרייה בשריד למכון להחזקת פרי המתנה.

יש לציין, שאגודת „און” משרתת כ-65,000 פרות, וה„שרות” 45,000.

לי נדמה, שהצעת „און” מתאימה וחסכונית יותר לבוקרים, כי ההשקעות הגדולות, לפי הצעת „השרות”, ישפיעו בלי ספק על מחיר ההזרעה, וייקרו את התשומה, מבלי שמובטחת תמורה.

פטר לנדסברג

כפר ידידיה